

Postbus 856 | 5201 AW | 's-Hertogenbosch

Enexis.nl

TenneT.eu

Gemeente
t.a.v. wethouder
PER MAIL

datum vrijdag 3 juni 2022
onderwerp Transportschaarste
ons kenmerk TS22

behandeld door Christina van Dartel-Hoes
Strategisch Adviseur
e-mail Christina.hoes@enexis.nl

**** De inhoud van deze brief betreft marktgevoelige voorkennis en dient als vertrouwelijk behandeld te worden tot 9 juni 2022 ****

Geachte heer van Vugt,

Hierbij informeren wij, TenneT en Enexis Netbeheer, u over een verandering in de beschikbaarheid van transportcapaciteit op het elektriciteitsnet. TenneT, de landelijke netbeheerder van het hoogspanningsnet, gaat voor alle stations in de provincies Noord-Brabant en Limburg een vooraankondiging van structurele congestie melden bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) voor afname en teruglevering van elektriciteit. Deze transportschaarste raakt het gehele elektriciteitsnet in de regio en daarmee ook uw gemeente. Op 9 juni aanstaande kondigt TenneT de transportschaarste extern af in een publicatie. De periode van vandaag tot 9 juni gebruiken wij gezamenlijk (TenneT en Enexis) om u en diverse andere stakeholders vooraf te informeren. We benadrukken dat dit zeer marktgevoelige informatie betreft en we verzoeken met klem om het embargo te respecteren.

In deze brief lichten we kort toe wat de gevolgen zijn en welke stappen TenneT en Enexis de komende periode gezamenlijk ondernemen. We realiseren ons dat de impact van transportschaarste groot is. We delen daarom in de bijlage van deze brief ook graag een uitgebreidere toelichting op het ontstaan van transportschaarste en de situatie in uw regio.

Gevolgen en vervolgstappen

Als gevolg van de energietransitie, is de maximale transportcapaciteit voor afname en teruglevering van elektriciteit in het hoogspanningsnet van TenneT in Noord-Brabant en Limburg bereikt. Dit heeft ook gevolgen voor de regionale netten van Enexis Netbeheer. In deze transportschaarste-fase worden offertes voor een aansluiting met transportcapaciteit op het elektriciteitsnet voorlopig niet uitgegeven en komen klanten op een interesselijst te staan. Dit betreft alleen de aanvragen voor een aansluiting die groter is dan 3x80 Ampère. Dit betekent dat nieuwe en bestaande grootverbruik klanten die willen uitbreiden, voorlopig géén nieuwe of zwaardere aansluiting kunnen krijgen op het elektriciteitsnet. Dit geldt ook voor bedrijven die op grote schaal elektriciteit willen terugleveren. Ook worden verzoeken tot verhoging van de contractwaarde voorlopig niet gehonoreerd. Voor kleinverbruikers en particulieren met een aansluiting (tot en met 3 x 80 Ampère) heeft deze

transportschaarste in beginsel geen consequenties. Voor deze klanten houden Enexis en TenneT, bij de berekeningen rondom de netcapaciteit, altijd rekening met een autonome groei van de huidige afname en teruglevering. TenneT doet een vooraankondiging van mogelijke congestie bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) en start een onderzoek naar de haalbaarheid van congestiemanagement. Het congestieonderzoek naar teruglevering van TenneT loopt momenteel al. Uiteraard houden we u op de hoogte van de voortgang van de onderzoeken. Actuele informatie over de lopende onderzoeken naar congestiemanagement, is [hier](#) te vinden.

Enexis past de status van de stations in Noord-Brabant en Limburg vanaf 9 juni op de website aan naar kleurcode oranje ('fase 1a'). [Hier vindt u de meest recente kaarten van gebieden met schaarste voor afname en teruglevering.](#)

Meer informatie

Algemene informatie over transportschaarste, de gevolgen ervan en wat TenneT en Enexis doen om dit zo snel mogelijk op te lossen, is te vinden op: [Transportschaarste | Enexis Netbeheer](#) en [Transportcapaciteit - TenneT](#). Daarnaast nodigen we u graag uit voor het webinar 'Transportschaarste' dat begin juli wordt georganiseerd. Tijdens dit webinar geven we gezamenlijk een uitgebreidere toelichting op de situatie en bieden we de kans om vragen te stellen.

Mocht u naar aanleiding van deze brief willen doorpraten over de specifieke situatie voor uw gemeente, dan kun je contact opnemen met de Strategisch Adviseur Energietransitie Christina van Dartel-Hoes bij Enexis Netbeheer voor uw regio.

Met vriendelijke groet,

Robert Kuik
Head Grid Planning
TenneT TSO B.V.

Daphne Verreth
Directeur Energiesysteem en Transitie
Enexis Netbeheer B.V.

Bijlage: Toelichting ontstaan transportschaarste en situatie in de regio

Voldoende capaciteit op het net is cruciaal voor onze maatschappij en economische ontwikkeling. We vinden het daarom belangrijk om u uitgebreider te informeren over de achtergronden van transportschaarste en de weg naar 2030.

De oorsprong van transportschaarste

Het elektriciteitsnet wordt steeds intensiever gebruikt en daar is het elektriciteitsnet van oudsher niet op berekend. Als gevolg hiervan zien we dat het elektriciteitsnet op verschillende plekken de maximale capaciteit nadert. We hebben al langere tijd te maken met de nadelige gevolgen van onvoldoende transportcapaciteit voor partijen die duurzaam opgewekte energie aan ons net willen terugleveren. In de praktijk betekent dit dat we in veel regio's, als blijkt dat er geen congestiemanagement mogelijk is, geen nieuwe wind-, zonneparken of grootschalige zon op dak projecten meer kunnen aansluiten totdat er in het betreffende gebied een netuitbreiding is gerealiseerd. Door de snelgroeiende vraag naar elektriciteit, is er op een aantal plekken nu ook onvoldoende ruimte voor afnemers van elektriciteit. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de ontwikkelingen in de energietransitie; denk aan (snel)laadpleinen voor elektrisch vervoer, elektrificerende industrie en de warmtetransitie.

Situatie in Noord-Brabant en Limburg

TenneT en Enexis geven aan dat er ook in Noord-Brabant en Limburg door de snelle ontwikkeling van onder meer warmtepompen, laadpalen, nieuwe woningen, bedrijven, elektrificatie van de industrie en nieuwe partijen die batterijen aanbieden, een explosief stijgende vraag is naar capaciteit van het elektriciteitsnet. Met name de laatste maanden zijn er veel aanvragen binnengekomen, in beide provincies samen circa 800 megawatt. Ter referentie: dit komt overeen met ongeveer vier keer het totale vermogen van de stad Eindhoven. Het uitbreiden van de netten is in volle gang, maar neemt veel tijd in beslag vanwege de zoektocht naar geschikte locaties en lange procedures. Daarnaast hebben de netbeheerders te maken met een tekort aan personeel, terwijl er hard wordt gewerkt aan het werven van de juiste mensen. Deze ontwikkelingen hebben als gevolg dat het hoogspanningsnet van TenneT in Noord-Brabant en Limburg de maximale capaciteit bereikt heeft.

In beide provincies zijn er vooral knelpunten tussen het 380kV en 150 kV hoogspanningsnet van TenneT. TenneT gaat als oplossing onder meer extra transformatoren plaatsen en het netwerk ombouwen zodat de stroom beter kan worden verdeeld.

Gevolgen transportschaarste

Transportschaarste raakt voornamelijk (nieuwe) klanten met een grote energievraag en/of -aanbod en daarvoor een grootverbruiksaansluiting nodig hebben (> 3 x 80 Ampère). Voor kleinverbruikers en particulieren met een aansluiting (tot en met 3 x 80 Ampère) heeft transportschaarste in beginsel geen consequenties. Voor deze klanten houden Enexis en TenneT, bij de berekeningen rondom de netcapaciteit, altijd rekening met een autonome groei van de huidige afname en teruglevering. Als onze inschatting van elektriciteitsafname van kleinverbruikers voor de toekomst juist is, kunnen we onder meer nieuwe woningen nog wel aansluiten in gebieden transportschaarste.

Transportschaarste kan zowel optreden in het hoogspanningsnet (verantwoordelijkheid van TenneT) als het middenspanningsnet (verantwoordelijkheid van Enexis Netbeheer). De gevolgen voor klanten zijn gelijk. Wanneer er in een hoger gelegen netdeel (zoals nu het geval in Noord-Brabant en Limburg) geen capaciteit meer beschikbaar is, dan heeft dat automatisch gevolgen voor de netten daaronder (het middenspanningsnet van Enexis Netbeheer). Wanneer Enexis in deze situatie extra grootzakelijke klanten zou aansluiten, wordt daarmee het hoogspanningsnet overbelast en daar is geen ruimte voor.

Transportschaarste oplossen en voorkomen

We doen er alles aan om transportschaarste van zo kort mogelijke duur te laten zijn en waar mogelijk te voorkomen. Dit doen we door proactief te investeren in ons elektriciteitsnet. Bij het opstellen van onze investeringsplannen, kijken we goed naar waar we verwachten dat de vraag, bijvoorbeeld ten behoeve van nieuwe industriegebieden of woonwijken, maar ook het aanbod groeit, zodat we daar kunnen uitbreiden. Daarnaast kijken we naar oplossingen die bijdragen aan een zo efficiënt mogelijk gebruik van de beschikbare capaciteit. Zo kan het helpen om vraag en aanbod van elektriciteit dichter bij elkaar te brengen, maar ook de inzet van congestiemanagement kan op korte termijn zorgen voor extra mogelijkheden.

Om de uitbreiding van de capaciteit op het elektriciteitsnet te versnellen, hebben de netbeheerders aandacht gevraagd voor een prioriteringskader. Er is een appèl gedaan op het kabinet om snel een aantal politieke keuzes te maken omtrent de planning en prioritering van werkzaamheden, ten behoeve van de noodzakelijke netuitbreidingen. Met een prioriteringskader krijgen de netbeheerders de wettelijke mogelijkheden om bijvoorbeeld projecten met een hoge maatschappelijke waarde voorrang te geven.

Uitbreiding in Noord-Brabant en Limburg

Om de nu ontstane knelpunten in Noord-Brabant en Limburg aan te pakken, investeert TenneT de komende tien jaar circa twee miljard euro in Noord-Brabant en Limburg. Zo wordt de bestaande 380kV verbinding (elektriciteitsnelweg) tussen Geertruidenberg en Maasbracht versterkt om meer elektriciteit te transporteren en wordt gewerkt aan netversterkingen in de regio Born en Lutterade. In Brabant wordt er gewerkt aan nieuwe hoogspanningsstations in Halsteren, Boxmeer en Tilburg. Op 5 juli verschijnt het nieuwe investeringsplan van TenneT en daarin wordt meer duidelijkheid gegeven over wanneer de uitbreiding gerealiseerd is. Rekening moet worden gehouden met enkele jaren. Daarnaast loopt er een marktconsultatie, als onderdeel van het congestiemanagement onderzoek, om efficiënter gebruik te maken van het net met behulp van flexibiliteit. De resultaten van dit onderzoek worden in september verwacht. Kijk [hier](#) voor meer informatie.

Ondertussen investeert Enexis uiteraard ook maximaal om de lager gelegen netdelen toekomstbestendig te maken. Meer informatie vindt u in het Enexis [investeringsplan](#).